

АЖ ҮЙЛДВЭР,
ЭРДЭС БАЯЛГИЙН ЯАМ

ТӨРӨӨС АЖ ҮЙЛДВЭРИЙН САЛБАРТ БАРИМТЛАХ БОДЛОГО

М.МЭНДБАЯР

АЖ ҮЙЛДВЭРИЙН БОДЛОГЫН ГАЗАР

АЖ ҮЙЛДВЭРЖИЛТИЙН ҮЕ ШАТ

1920-1940

АЖ ҮЙЛДВЭРИЙН СУУРЬ

- Хөдөлмөр бүтээн байгуулалтад шамдах соён гэгээрүүлэх хөтөлбөр улс орон даяар өрнөж эхэлсэн.
- Налайхын нүүрсний уурхайг 1922 оны 12 сарын 25-ны өдөр улсын мэдэлд авах шийдвэр гарснаар нүүрс, эрчим хүч, уул уурхайн салбарын хөгжлийн эхлэл тавигдсан.
- Ардын Засгийн газрын шийдвэрийн дагуу 1927 онд “ТӨМӨР МОДНЫ ЗАВОД”-ын үйл ажиллагааг эхлүүлсэн.

1940-1960

АЖ ҮЙЛДВЭРИЙН ТӨЛӨВЛӨЛТ

- Үйлдвэрийг түүхий эдээр хангах, хүчин чадлыг бүрэн ашиглах-ажиллагсдыг мэргэшүүлж эхэлсэн.
- Аж үйлдвэрийг V таван жилээр төлөвлөн хөгжүүлэх төлөвлөгөөг 1948 оноос эхлэн баталсан.
- Бүрэнцогтын гянтболдын уурхай, 1950
- Хэнтий Цэнхэрмандал сумын цагаан тугалганы уурхай
- Салбарын эдийн засгийн үр ашиг, чанарт шалгуур тавив

1960-1990

АЖ ҮЙЛДВЭРИЙН ХӨГЖИЛ, ТӨЛӨВШЛИЙН ҮЕ

- Монголпросцветмет” нэгдэл 1973;
- “Эрдэнэт” үйлдвэр 1973, Эхний ээлж 1978;
- Багануурын нүүрсний уурхай 1984;
- Шивээ-Овоогийн нүүрсний уурхай 1990;
- Дархан, Эрдэнэт, үйлдвэрийн цогцолбор – бүс нутаг;
- Бор-Өндөр, Хөтөл, Багануур, Багахангай – аж үйлдвэр төв

1990-2000

АЖ ҮЙЛДВЭРИЙН ШИЛЖИЛТИЙН ҮЕ

- Засгийн газраас уул уурхайг түшиглэсэн боловсруулах үйлдвэр хөгжүүлэх зорилт тавьж Зэс хайлуулах үйлдвэр, кокс-химийн үйлдвэр байгуулах судалгаа хийгдэж эхэлсэн.
- Дарханы хар төмөрлөгийн үйлдвэр 1994;
- Хүнд үйлдвэрийн суурь болсон зэс, нүүрс, жонш, алтны уурхайнууд тогтвортой ажилласан.
- Авто болон машин механизмын засварын үйлдвэрүүд зах зээлд шилжиж хувийн хэвшлийн үйлчилгээний хэлбэрт шилжсэн.

2000 оноос

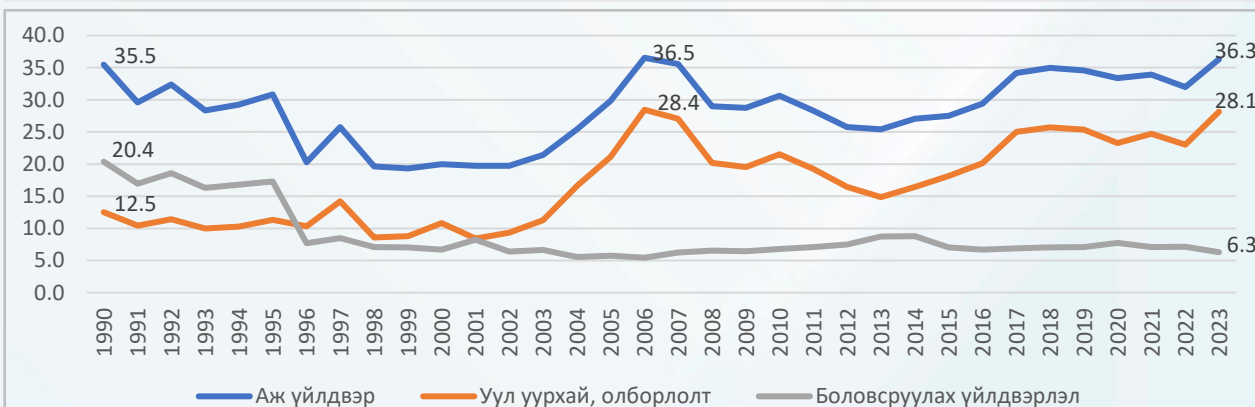
АЖ ҮЙЛДВЭРИЙН ШИНЭЧЛЭЛИЙН СУУРЬ ҮЕ

- Эдийн засгийн сэргэлт, жижиг, дунд үйлдвэрлэл, уул уурхайн олборлох, боловсруулах салбарын хөгжлийн үе
- Эрдэнэт, катодын зэс, ган, коксжих нүүрс, газрын тосны эцсийн бүтээгдэхүүн
- Дархны төмөрлөгийн үйлдвэрийг шинэчлэх
- Сайншанд Аж үйлдвэрийн парк байгуулах
- Кластер, чөлөөт бүс, үйлдвэрлэл, технологийн паркийг барих

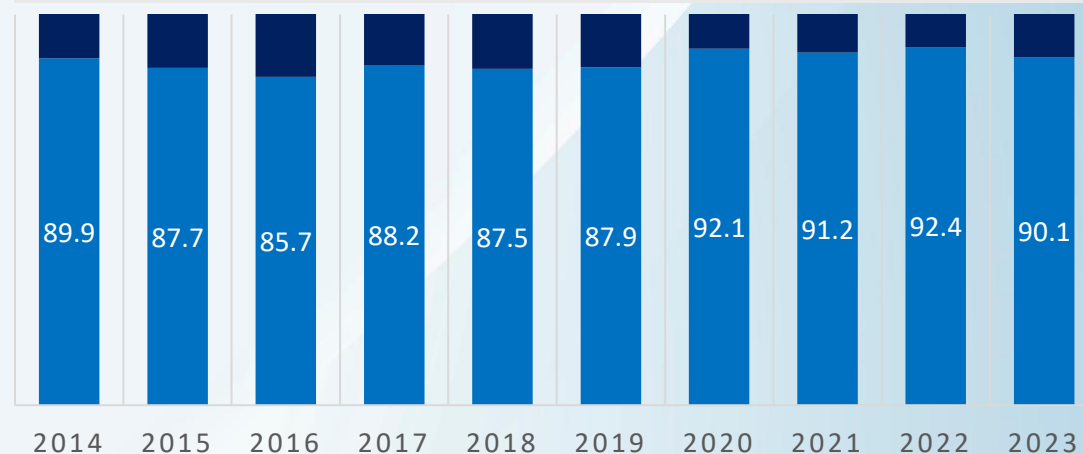
АЖ ҮЙЛДВЭРИЙН САЛБАРЫН ЭДИЙН ЗАСАГТ ОРУУЛЖ БУЙ ХУВЬ НЭМЭР

Үйлдвэрлэгчээс олборлогч болж ухарчээ.

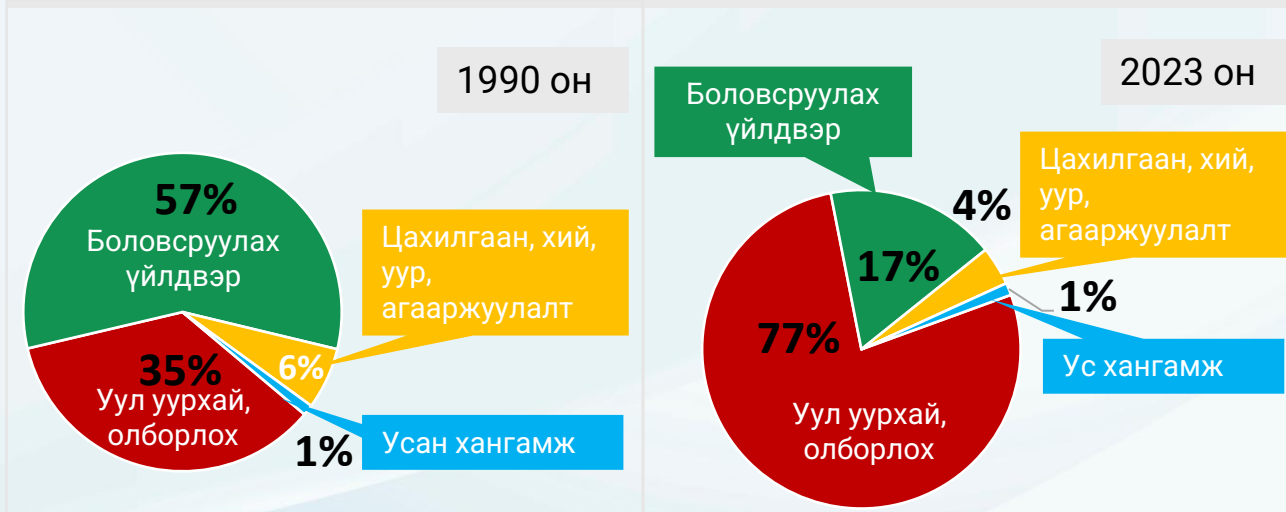
ДНБ дэх аж үйлдвэр, дэд салбарын эзлэх хувийн жин 1990-2023 он

Уул уурхай, олборлох салбарын нийт экспортод эзлэх хувь

Аж үйлдвэрийн дэд салбаруудын эзлэх хувь, харьцуулалт

Экспорт дахь уул уурхай бүтээгдэхүүний эзлэх хувь, 2023 он

АЖ ҮЙЛДВЭРИЙН САЛБАРЫН ЭРХ ЗҮЙН ОРЧИН БАТЛАГДСАН ХУУЛЬ, БАРИМТ БИЧИГ

АЖ ҮЙЛДВЭРИЙН БОДЛОГЫГ
ХЭРЭГЖҮҮЛЭХТЭЙ
ХОЛБООТОЙ ГОЛ ХУУЛИУД:

1. Монгол Улсын Үндсэн хууль (1992)
2. Үйлдвэрлэл, технологийн паркийн эрх зүйн байдлын тухай хууль (2009, 2022),
3. Үйлдвэрлэлийг дэмжих тухай хууль (2015) хүчингүй болсон (2020),
4. Монгол Улсыг хөгжүүлэх сангийн тухай хууль (2007) - хүчингүй болсон (2009).
5. Монгол Улсын хөгжлийн банкны тухай хууль (2011, 2017),
6. Ашигт малтмалын тухай хууль (1994, 1997, 2006),
7. Газрын тосны бүтээгдэхүүний тухай хууль (2005),
8. Газрын тос боловсруулах үйлдвэрийг дэмжих тухай хууль (2021),
9. Үндэсний баялгийн сангийн тухай хууль (2024)

АЖ ҮЙЛДВЭРИЙГ ХӨГЖҮҮЛЭХ ЧИГЛЭЛЭЭР ГАРСАН БОДЛОГЫН БАРИМТ БИЧГИЙН ТОО (1990-2024)

Хаанаас баталсан	Баримт бичиг	Урт (5 дээш жил)	Дунд (1-5 жил)	Богино (1 жил хүртэл)
Ерөнхийлөгч	Зарлиг	1		
УИХ	Тогтоол	10	12	27
Засгийн газар	Тогтоол	3	1	
Салбарын сайд	Тушаал	3		
Нийт (57)		17	13	27

УРТ ХУГАЦААНД ҮЙЛЧЛЭХ ХҮЧИН ТӨГӨЛДӨР ҮЙЛЧИЛЖ БУЙ БОДЛОГЫН ГОЛ БАРИМТ БИЧИГ

№	Баримт бичгийн нэр	Баталсан огноо	Баримт бичиг	Дугаар	Хаанаас баталсан
1	Үйлдвэрлэл, технологийн парк байгуулж, хөгжүүлэх үндсэн чиглэл	2003.12.11	Тогтоол	54	УИХ
2	МУ-ын үндэсний аюулгүй байдлын үзэл баримтлал	2010.07.15	Тогтоол	48	УИХ
3	Хүнд үйлдвэрийн хөгжлийн үндэсний хөтөлбөр	2019.05.29	Тогтоол	214	ЗГ
4	Алсын хараа 2050 урт хугацааны хөгжлийн бодлого	2020.05.13	Тогтоол	52	УИХ
5	Шинэ сэргэлтийн бодлого	2021.12.30	Тогтоол	106	УИХ
6	МУ-ын бүсчилсэн хөгжлийн үзэл баримтлал	2024.06.05	Тогтоол	64	УИХ

ХӨГЖЛИЙН БАНКНААС ОЛГОСОН САНХҮҮЖИЛТ (2014-2030)

ТӨСЛИЙН НЭР, ХЭРЭГЖҮҮЛЭГЧ	ХУГАЦАА	САНХҮҮЖИЛТ
МАК Цемент ХХК “Хөх цавын цементийн үйлдвэр”	(2014-2023)	70.8 сая ам.доллар.
Монполимет ХХК, “Монцемент цементийн үйлдвэр”	(2014-2023)	65.0 сая ам.доллар
Вестерн холд ХХК “Ховд эко цемент”	(2019-2030)	28.2 сая ам.доллар
Монгол газрын тос боловсруулах үйлдвэр ТӨХХК)	(2017-2026)	248.0 тэрбум төгрөг

Эдийн засгийг тогтворжуулах алхам

- **ҮНДСЭН ХУУЛЬ (1992)**
 - ГХО, ГИЭЗБ, ГХА тухай хууль.
- **МУ-ЫГ ХӨГЖҮҮЛЭХ ҮЗЭЛ БАРИМТЛАЛ (1996)**
 - машин, механизм, тоног төхөөрөмж, автоматжуулалт үйлдвэрлэлийн технологи
 - Шинэ материал, бодис гүн боловсруулах үйлдвэрлэл
- **АЖ ҮЙЛДВЭРИЙГ СЭРГЭЭХ, ХӨГЖҮҮЛЭХ БОДЛОГО (1998)**
 - байгаль орчинд ээлтэй, үр ашигтай үйлдвэрлэл -ЖДҮ
 - Газрын тосны үйлдвэр

Аж үйлдвэрийг дэмжих алхам

- **МУ-ЫН БҮСЧИЛСЭН ХӨГЖЛИЙН ҮЗЭЛ БАРИМТЛАЛ (2001)**
- **ҮЙЛДВЭРЛЭЛ, ТЕХНОЛОГИЙН ПАРК БАЙГУУЛАХ (2003)**
- **МУ-ЫН МЯНГАНЫ ХӨГЖЛИЙН ЗОРИЛТ (2008)**
 - Эрдэнэт, катодын зэс, ган, коксжих нүүрс, газрын тосны эцсийн бүтээгдэхүүн
- **МУ-ЫГ ҮЙЛДВЭРЖҮҮЛЭХ ХӨТӨЛБӨР (2009)**
 - Хөгжлийн банкны тухай хууль.
- **МУ-ЫН ҮНДЭСНИЙ АЮУЛГҮЙ БАЙДЛЫН ҮЗЭЛ БАРИМТЛАЛ (2010)**
 - Нүүрс, эрчим хүч-дотоод хэрэгцээг хангах

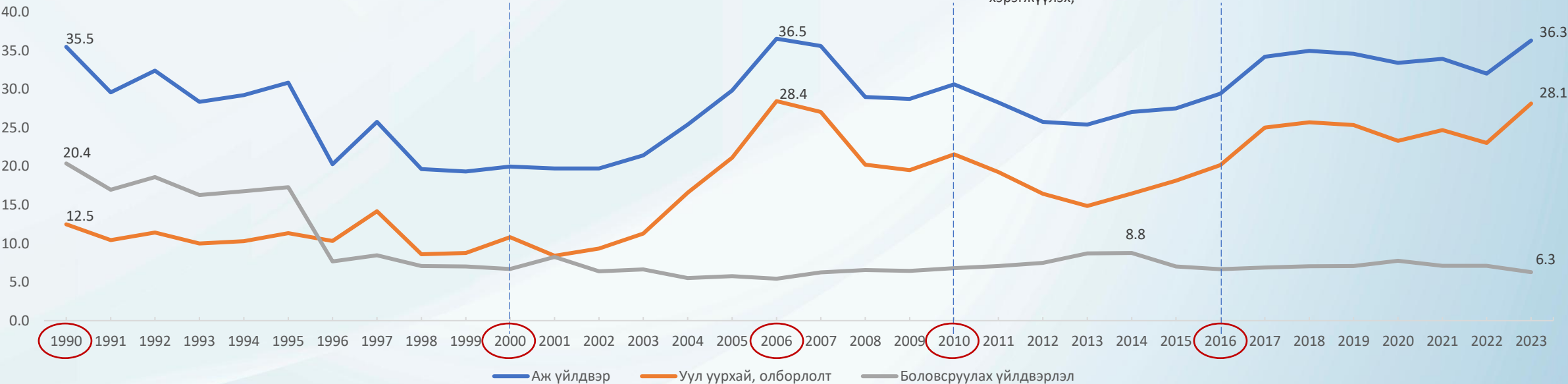
Парк барих оролдлого

- **ШИНЭ БҮТЭЭН БАЙГУУЛАЛТ" ДУНД ХУГАЦААНЫ ЗОРИЛТОТ ХӨТӨЛБӨР (2010)**
- **МУ-ЫГ ҮЙЛДВЭРЖҮҮЛЭХ ЗГ-ЫН 2012-2016 ОНЫ ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ХӨТӨЛБӨР (2012)**
 - Хөгжлийн банкны тухай хууль шинэчлэл,
 - Ашигт малтмалын тухай хуулийн нэмэлт, өөрчлөлт (2014),
 - Аж үйлдвэрийн анхны парк: Сайншандад байгуулах,
 - Дархны төмөрлөгийн үйлдвэрийг шинэчлэл, хүдэр баяжуулдаг болох,
 - “Замын-Үүд” , “Алтанбулаг”, “Цагааннуур” эдийн засаг, худалдааны чөлөөт бүсүүдийн дэд бүтцийг цогцоор нь барьж дуусгах,
 - “Чойр”, “Баганхангай” ложистик төвийн дэд бүтцийг барьж эхлэх,
 - ДХБ-ын зорилтыг хангах, үндэсний үйлдвэрлэгчид түүхий эдийг хангадаг байх зохицуулалт бий болсон
- **ҮЙЛДВЭРЖИЛТИЙГ ЭРЧИМЖҮҮЛЭХ ТАЛААР ЗГ-Т ӨГСӨН ЕРӨНХИЙЛӨГЧИЙН ЧИГЛЭЛ, ЗАРЛИГ(2015)**
- **ТӨРӨӨС АЖ ҮЙЛДВЭРИЙН ТАЛААР БАРИМТЛАХ БОДЛОГО (2015)**
 - Кластер, чөлөөт бүс, үйлдвэрлэл, технологийн паркийг барих байршил, жагсаалтыг баталж, хэрэгжүүлэх;

Тэргүүлэх үйлдвэрлэл

дэмжих оролдлого

- **ХҮНД ҮЙЛДВЭРИЙН ХӨГЖЛИЙН ҮНДЭСНИЙ ХӨТӨЛБӨР (2019)**
- **АЛСЫН ХАРАА 2050 УРТ ХУГАЦААНЫ ХӨГЖЛИЙН БОДЛОГО (2020)**
- **(ШИНЭ СЭРГЭЛТИЙН БОДЛОГО (2021)**
- **МУ-ЫН БҮСЧИЛСЭН ХӨГЖЛИЙН ҮЗЭЛ БАРИМТЛАЛ (2024)**

1990-2000

2000-2010

2010-2016

2016-2024

МОНГОЛ УЛСЫН УРТ ХУГАЦААНЫ ХӨГЖЛИЙН БОДЛОГОД ...

“ХАРИУЦЛАГАТАЙ УУЛ УУРХАЙГ ХӨГЖҮҮЛЖ, БОЛОВСРУУЛАЛТЫН ТҮВШИН НЭМЭГДСЭН БАЙНА”

МОНГОЛ УЛСЫН ХӨГЖЛИЙН УРД, ДУНД ХУГАЦААНЫ БОДЛОГО

АЛСЫН ХАРАА 2050

Уул уурхайн ордыг ашиглалтад оруулж, өндөр технологийн хүнд үйлдвэрийн цогцолборуудыг барьж байгуулна.

ШИНЭ СЭРГЭЛТИЙН БОДЛОГО

Нэмүү өртөг шингэсэн хүнд үйлдвэрлэлийг хөгжүүлж, дотоодын бүтээн байгуулалтын хэрэгцээг хангаж, экспортыг нэмэгдүүлнэ.

14 МЕГА ТӨСӨЛ

1. ГАШУУНСУХАЙТ-ГАНЦМОНД, ХАНГИ-МАНДАЛ, ШИВЭЭХҮРЭН-СЭХЭ ХИЛИЙН БООМТУУДЫН ХИЛ ДАМНАСАН ХОЛБОЛТЫН ТӨМӨР ЗАМЫН ТӨСӨЛ

2. ТАВАНТОЛГОЙН ДУЛААНЫ ЦАХИЛГААН СТАНЦЫН ТӨСӨЛ

3. ЭРДЭНЭБҮРЭНГИЙН УСАН ЦАХИЛГААН СТАНЦЫН ТӨСӨЛ

4. ЭГИЙН ГОЛЫН УСАН ЦАХИЛГААН СТАНЦЫН ТӨСӨЛ

5. СЭРГЭЭГДЭХ ЭРЧИМ ХҮЧ БА ТАРХМАЛ ЭХ ҮҮСВЭРИЙГ ХӨГЖҮҮЛЭХ ТӨСӨЛ

6. ХЭРЛЭН-ТООНОТ, ОРХОН-ОНГИ УС ДАМЖУУЛАХ ХООЛОЙН ТӨСӨЛ

7. ЭРЭЭНЦАВ-ЧОЙБАЛСАН-БИЧИГТ ЧИГЛЭЛИЙН БОСОО ТЭНХЛЭГИЙН ТӨМӨР ЗАМЫН ТӨСӨЛ

8. МОНГОЛ, ФРАНЦЫН ХАМТАРСАН УРАНЫ ТӨСӨЛ

9. НҮҮРС-ХИМИ, КОКС-ХИМИЙН ЦОГЦОЛБОРЫН ТӨСӨЛ

10. ЗЭС БОЛОВСРУУЛАХ ЦОГЦОЛБОРЫН ТӨСӨЛ

11. ГАНГИЙН ЦОГЦОЛБОРЫН ТӨСӨЛ

12. ГАЗРЫН ТОС БОЛОВСРУУЛАХ ЦОГЦОЛБОРЫН ТӨСӨЛ

13. АЛТ ЦЭВЭРШҮҮЛЭХ ҮЙЛДВЭРИЙН ТӨСӨЛ

14. ҮНДЭСНИЙ ХИЙМЭЛ ДАГУУЛЫН ТӨСӨЛ

ҮЙЛДВЭРЛЭЛ, ТЕХНОЛОГИЙН ПАРКИЙН БАЙРШИЛ

(“ПАРКТ ЭРХЛЭХ ҮЙЛДВЭРЛЭЛИЙН САЛБАР, ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЧИГЛЭЛ, БҮТЭЭГДЭХҮҮНИЙ ТӨРӨЛ, ПАРКИЙН БАЙРШЛЫН ЖАГСААЛТ”-ыг Засгийн газрын 2024 оны 204 дүгээр тогтоолоор баталсан)

ҮЙЛДВЭРЛЭЛ, ТЕХНОЛОГИЙН ПАРК

Нэгдлийн стратегийн шинэчлэл - Үйлдвэрлэл, технологийн стратеги

- 1 Эрдэнэт ҮТП**
"ЭРДЭНЭТ ҮЙЛДВЭР" ТӨҮГ
- 2 Дархан ҮТП**
"ДАРХАНЫ ТӨМӨРЛӨГИЙН ҮЙЛДВЭР" ХХК
- 3 Тавантолгой ҮТП**
"ЭРДЭНЭС ТАВАНТОЛГОЙ" ХК
- 4 Багануур ҮТП**
"БАГАНУУР" ХК
- 5 Бор-Өндөр ҮТП**
"МОНГОЛРОСЦВЕТМЕТ" ТӨҮГ
- 6 Хөтөл ҮТП**
"ЦЕМЕНТ ШОХОЙ" ХХК

200 км радиус доторх түүхий эдийн нөөц:

ЗЭС	ТӨМРИЙН ХҮДЭР	МОЛИБДЕН	ЖОНШ	КОКСЖИХ НҮҮРС	ШОХОЙН ЧУЛУУ
24.9	271.3	493.0	16.7	2.6	48.0
сая тон	сая тон	мянган тон	сая тон	тэрбум тон	сая тон

Давуу тал

Эрдэсийн 50-100 жилийн нөөц

Уул уурхай, үйлдвэрлэл хөгжсөн

Дэд бүтэц хөгжсөн

Хот суурингууд

Хүний нөөц

- 450,000 хүн
- 67% хөдөлмөрийн насны хүн
- 68,000 уул уурхайн ажилчид
- 5,000 инженер

6
Парк

45
Дагалдах үйлдвэр

68
Төрлийн бүтээгдэхүүн

+10,700
Ажлын байр

+9.4 тэрбум \$
Хөрөнгө оруулалт

ЭРДЭНЭТ ҮЙЛДВЭРЛЭЛ, ТЕХНОЛОГИЙН ПАРК

Зэс боловсруулах цогцолбор

SKS КАТОДЫН ЗЭС:	124.1 мян.тн	ЗЭС ФОЙЛ:	15 мян.тн
SX/EW КАТОДЫН ЗЭС:	10 мян.тн	ЗЭС ХООЛОЙ:	15 мян.тн
ФЕРРОМОЛИБДЕМ:	4.8 мян.тн	ЗЭС УТАС:	15 мян.тн
ЭЛЕМЕНТИЙН ХҮХЭР:	181 мян.тн	ЗЭСИЙН НУТАГ:	5 мян.тн
АЛТ:	72 кг	НАТРИЙН СУЛЬФИТ:	8832 тн
МӨНГӨ:	38.2 тн	КАЛЬЦИЙН ХЛОРИД:	554 тн

ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТ

1142.5 сая \$

БОРЛУУЛАЛТЫН ОРЛОГО

1,315.6 сая \$

АЖЛЫН БАЙР

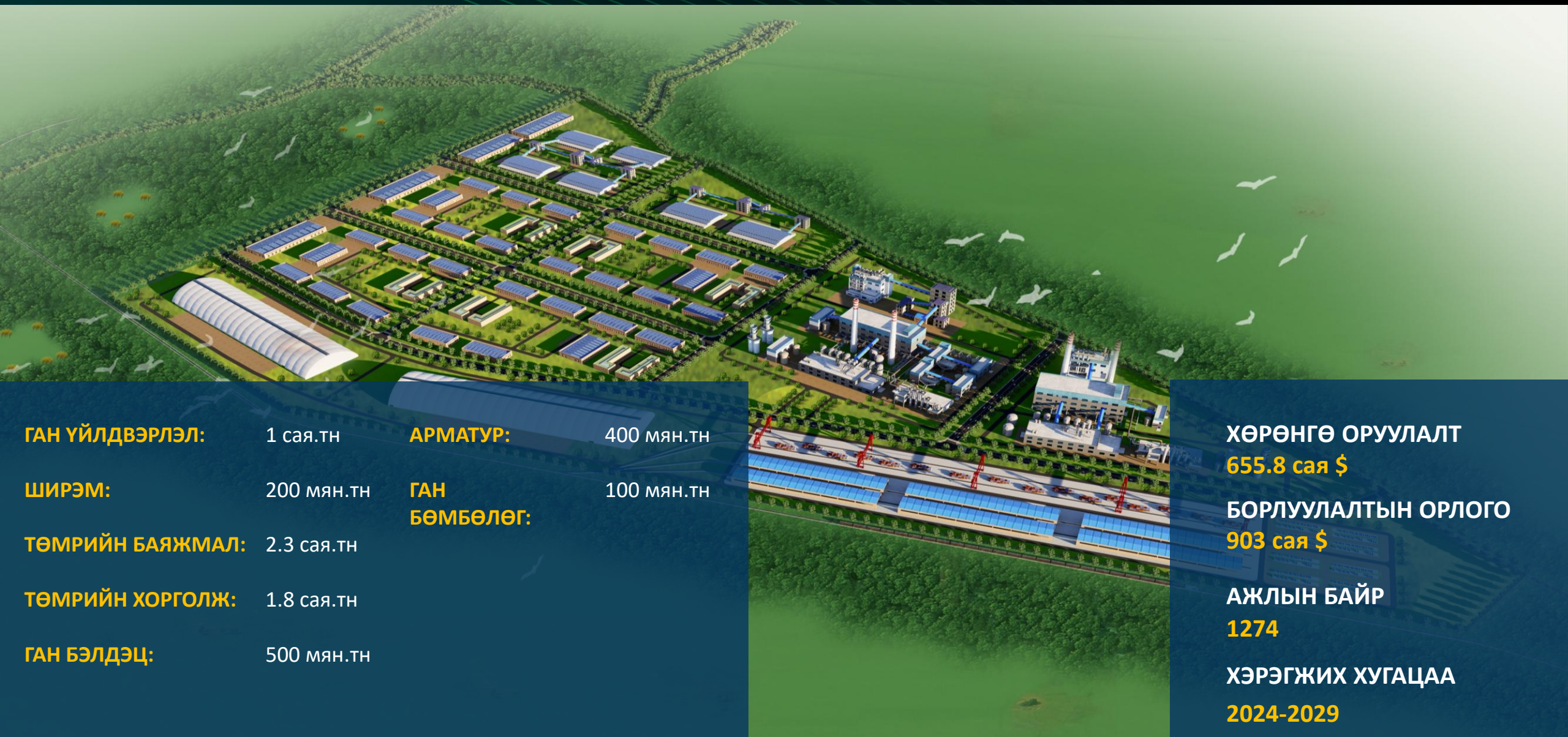
1298

ХЭРЭГЖИХ ХУГАЦАА

2024-2028

ДАРХАН ҮЙЛДВЭРЛЭЛ, ТЕХНОЛОГИЙН ПАРК

Гангийн үйлдвэрлэлийн цогцолбор

ГАН ҮЙЛДВЭРЛЭЛ: 1 сая.тн

ШИРЭМ: 200 мян.тн

ТӨМРИЙН БАЯЖМАЛ: 2.3 сая.тн

ТӨМРИЙН ХОРГОЛЖ: 1.8 сая.тн

ГАН БЭЛДЭЦ: 500 мян.тн

АРМАТУР: 400 мян.тн

**ГАН
БӨМБӨЛӨГ:** 100 мян.тн

ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТ

655.8 сая \$

БОРЛУУЛАЛТЫН ОРЛОГО

903 сая \$

АЖЛЫН БАЙР

1274

ХЭРЭГЖИХ ХУГАЦАА

2024-2029

БАГАНУУР ҮЙЛДВЭРЛЭЛ, ТЕХНОЛОГИЙН ПАРК

Нүүрс-химийн цогцолбор

ХӨХ НҮҮРС:	600 мян.тн
КАЛЬЦИЙН КАРБИД:	260 мян.тн
НҮҮРСНИЙ ДАВИРХАЙ:	81.9 мян.тн
УСТӨРӨГЧ:	11.3 мян.тн
АММИАКИЙН ШҮҮ:	150 мян.тн
ЭРЧИМ ХҮЧ:	1 тб.кв/ц

ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТ

4,160.0 сая \$

БОРЛУУЛАЛТЫН ОРЛОГО

1249.9 сая \$ / жил

АЖЛЫН БАЙР

1950

ХЭРЭГЖИХ ХУГАЦАА

2024-2035

ТАВАНТОЛГОЙ ҮЙЛДВЭРЛЭЛ, ТЕХНОЛОГИЙН ПАРК

Кокс-химийн цогцолбор

БАЯЖУУЛСАН НҮҮРС:

18 сая.тн

МИДЛИНГ:

9 сая.тн

КОКС:

3.9 сая.тн

ЭРЧИМ ХҮЧ:

856 сая.кВт.цаг

АММОНИЙН СУЛЬФАТ:

100 мян.тн

SNG

3 сая.тн

Э.ХҮХЭР:

2.4 мян.тн

МЕТАНОЛ:

2.6 сая.тн

БИТУМ:

22.7 мян.тн

**ДЕМИТИЛ
ЭФИР:**

1.5 сая.тн

БЕНЗИН:

19.5 мян.тн

ДИЗЕЛЬ:

52.4 мян.тн

ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТ

2,204.3 сая \$

БОРЛУУЛАЛТЫН ОРЛОГО

4,142.2 сая \$

АЖЛЫН БАЙР

2794

ХЭРЭГЖИХ ХУГАЦАА

2024-2032

БОР-ӨНДӨР ҮЙЛДВЭРЛЭЛ, ТЕХНОЛОГИЙН ПАРК

Жонш, цахиур боловсруулах цогцолбор

ЖОНШНЫ БАЯЖМАЛ:	180 мян.тн	ФЕРРОСИЛИКОН:	100 мян.тн
ФТОРТ УСТӨРӨГЧ:	80 мян.тн	АУ ЦАХИУР:	30 мян.тн
ФТОРТ ХӨНГӨНЦАГААН:	130 мян.тн	ЦАХИУРЫН НУНТАГ:	32 мян.тн
ТӨМРИЙН БАЯЖМАЛ:	400 мян.тн	ЖОНШНЫ ШАХМАЛ:	50 мян.тн
ХОРГОЛЖ:	200 мян.тн	ХҮХРИЙН ХҮЧИЛ:	240 мян.тн
ХАГАС КОКС:	150 мян.тн	ЭРЧИМ ХҮЧ:	1.8 тб.кв/ц

ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТ

994.1 сая \$

БОРЛУУЛАЛТЫН ОРЛОГО

560.2 сая \$

АЖЛЫН БАЙР

2050

ХЭРЭГЖИХ ХУГАЦАА

2024-2030

ХӨТӨЛ ҮЙЛДВЭРЛЭЛ, ТЕХНОЛОГИЙН ПАРК

Барилгын материал үйлдвэрлэлийн цогцолбор

БҮХЭЛЛЭГ ШОХОЙ:

100 мян.тн

НУНТАГ ШОХОЙ:

100 мян.тн

ЧУЛУУНЦАР:

850 мян.тн

ЦЕМЕНТ:

1.0 сая.тн

ИДВЭХЖҮҮЛСЭН КАЛЬЦИ:

100 мян.тн

НАНО КАЛЬЦИ:

200 мян.тн

ГИДРАТЫН ШОХОЙ: 100 мян.тн

БЕТОН ЗУУРМАГ: 595 мян.м3

БЕТОН ХИЙЦ: 235 мян.м3

ХӨНГӨН БЛОК: 300 мян.м3

ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТ

162 сая \$

БОРЛУУЛАЛТЫН ОРЛОГО

557.4 сая \$

АЖЛЫН БАЙР

1317

ХЭРЭГЖИХ ХУГАЦАА

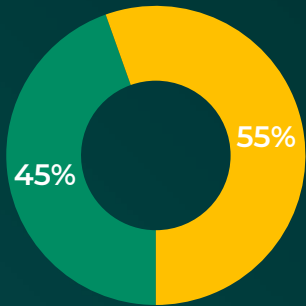
2024-2029

ҮЙЛДВЭРЛЭЛ ТЕХНОЛОГИЙН ПАРК
Эдийн засгийн үр ашгийн төсөөлөл

*Нэгж: сая \$

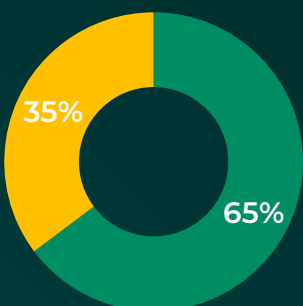
№	ҮТП	Хөрөнгө оруулалт	Жилийн борлуулалтын орлого	Нэмүү өртөг	Ашиг	Татвар, төлбөр	Ажлын байр
1	Эрдэнэт ҮТП	1,142.5	1,315.7	92.1	91.4	42.6	1,298
2	Хөтөл ҮТП	162.0	557.4	439.1	100.3	167.2	1,317
3	Дархан ҮТП	655.8	903.0	719.0	135.4	117.3	1,274
4	Багануур ҮТП	4,160.0	1,249.9	249.9	142.48	37.49	1950
5	Бор-Өндөр ҮТП	994.1	560.2	4 67.2	106.2	80.1	2050
6	Тавантолгой ҮТП	2,204.3	4,142.2	1,391.6	790.4	658.7	2,794
	Нийт	9,318.7	8,728.4	3,359.0	1, 366 . 3	1,103 . 5	10,683

НЭМҮҮ
ӨРТӨГ | 3.3
ТЭРБУМ.\$

■ Нэмүү өртөг

БОРЛУУЛАЛТ
ОРЛОГО | 8.7
ТЭРБУМ.\$

■ Экспортын борлуулалт
■ Дотоод борлуулалт

ЭКСПОРТ | 24% ▲

ИМПОРТ | 23% ▼

ХУДАЛДААНЫ
ТЭНЦЭЛ | 1.6 тэрбум
ам.доллар ▲

Нийгэм эдийн засагт үзүүлэх нөлөөллийн

Динамик загварчлалын үр дүн 2035 он

ДНБ | 39.2% ▲

Экспорт | 59.1% ▲

Төсвийн
орлого
Ажилгүйдлийн
түвшин | 29.9% ▲
9.6% ▼

Ядуурлын
түвшин | 12.2
пунктээр ▼

Нэг хүнд
ноогдох ДНБ | 17,070 \$ ▲

Хүний хөгжлийн
индекс | 3.2% ▲

10683

Шууд ажлын
байр

1 сая тн
Ган

23500

Шууд бус
ажлын байр

1 сая тн
Цемент

12 мян.тн
Бензин

150 мян.тн
Аммиакийн
шүү

600.0 мян.тн
Хөх нүүрс

Улаанбаатар хотын
утааг 80 хүртэл хувиар
бууруулна

АЖ ҮЙЛДВЭРИЙН САЛБАРЫН БОДЛОГЫН ДЭМЖЛЭГ

ҮЙЛДВЭРЛЭЛ, ТЕХНОЛОГИЙН ПАРКИЙН ЭРХ ЗҮЙН БАЙДЛЫН ТУХАЙ ХУУЛЬ

Шинэчилсэн найруулга

“Үйлдвэрлэл, технологийн парк” гэж үйлдвэрлэл, технологийн хөгжлийн тодорхой зорилтыг хэрэгжүүлэх тусгайлсан нутаг дэвсгэр, бизнесийн таатай орчин, дэд бүтцийн хангамж бүхий, тодорхой салбарт үйл ажиллагаагаар харилцан уялдсан үйлдвэрлэл, технологийн цогцолбор

ПАРКИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНД ТӨРӨӨС ҮЗҮҮЛЭХ ДЭМЖЛЭГ

- Үнэт цаас гаргах, гадаадын хөнгөлөлттэй зээлд хөрөнгийн баталгаа гаргах
- Ажлын байрны төлбөрөөс чөлөөлөх
- Гадаадаас авах ажиллах хүч, мэргэжилтний зөвшөөрлийг хөнгөвчилсэн горимоор олгох
- Зөвшөөрөл авахад дэмжлэг үзүүлэх
- Паркийн дэд бүтцийн бүтээн байгуулалтыг санхүүжүүлж болно.
- Төр, хувийн хэвшлийн түншлэлийг дэмжих
- Тогтворжуулах гэрчилгээ олгох, хөрөнгө оруулалтын гэрээ байгуулах
- Гаалийн тусгай бүс, гаалийн баталгаат үйлдвэр байгуулах
- Хуульд заасан бусад дэмжлэг

ТАТВАРЫН ДЭМЖЛЭГЭЭС

Үл хөдлөх хөрөнгийн албан татварыг эхний таван жил 100% чөлөөлж, дараагийн таван жил 50% хөнгөлнө

Гаалийн татвар 4 жил чөлөөлнө

Газрын төлбөрөөс 10 жил 100% чөлөөлнө

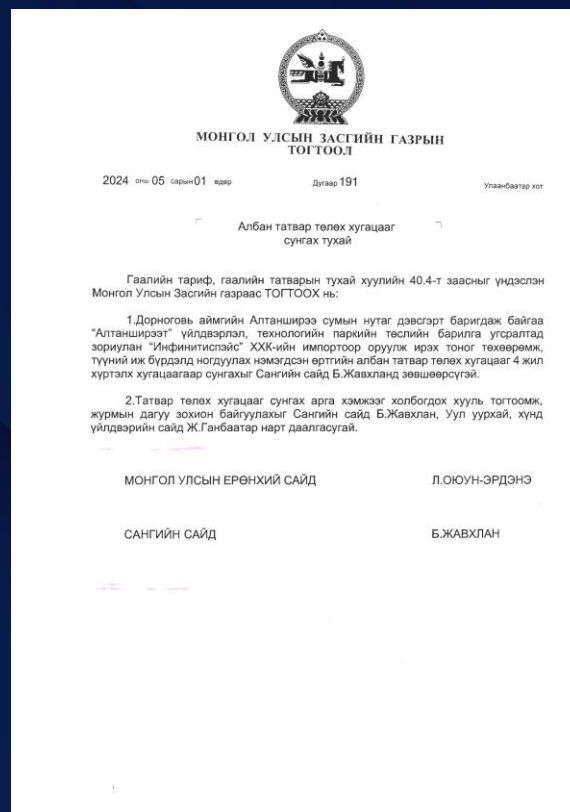
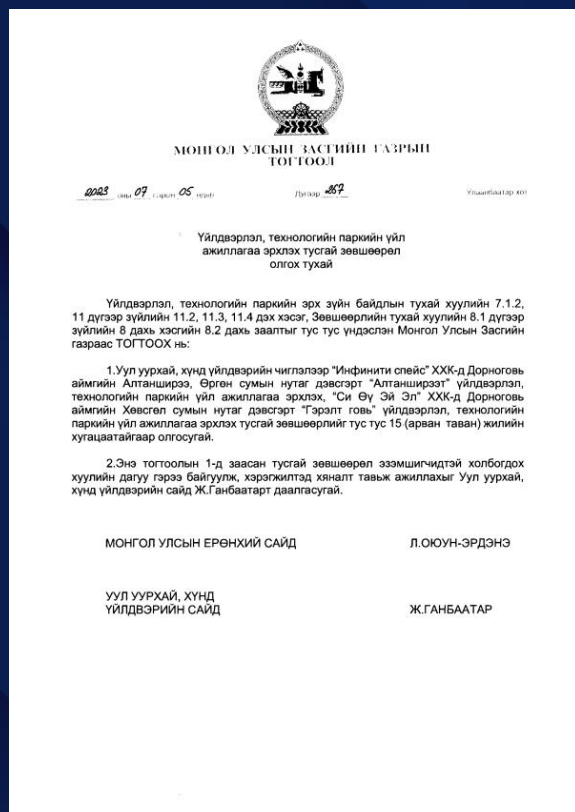

Нэмэгдсэн өртгийн албан татвар төлөх хугацааг 4 жилээр хойшлуулна

“АЛТАНШИРЭЭТ” ҮЙЛДВЭРЛЭЛ, ТЕХНОЛОГИЙН ПАРК

Төслийн байршил: Дорноговь аймаг, Алтанширээ, Өргөн сум (674.44 га)

Төсөл хэрэгжүүлэгч: “Инфинити спейс” ХХК

Импортоор 2024–2027 онд
\$230.5 саяын үнэ бүхий
183 нэр төрлийн бараа

Татвар төлөх хугацааг
сунгах, хэсэгчлэн төлүүлэх
тухай гурван талт гэрээгээр:

ГААЛЬ ₮39.0 ТЭРБУМ
(ЧӨЛӨӨЛӨХ)

НӨАТ ₮81.9 ТЭРБУМ
(2028–2031 ТӨЛНӨ)

“ГЭРЭЛТ ГОВЬ” ҮТП

Төслийн байршил: Дорноговь аймаг, Хөвсгөл сум (264 га)

Төсөл хэрэгжүүлэгч: “Си Өү Эй Эл” ХХК

МОНГОЛ УЛСЫН ЗАСГИЙН ГАЗРЫН
ТОГТООЛ

2023 оны 07 сарын 05 өдөр

Дугаар 85

Улаанбаатар хот

Үйлдвэрлэл, технологийн паркийн үйл ажиллагаа эрхлэх тусгай зөвшөөрөл олгох тухай

Үйлдвэрлэл, технологийн паркийн эрх зүйн байдлын тухай хуулийн 7.1.2, 11 дүгээр зүйлийн 11.2, 11.3, 11.4 дэх хэсэг, Зөвшөөрлийн тухай хуулийн 8.1 дүгээр зүйлийн 8 дахь хэсгийн 8.2 дахь заалтыг тус тус үндэслэн Монгол Улсын Засгийн газраас ТОГТООХ нь:

1. Уул уурхай, хүнд үйлдвэрийн чиглэлээр “Инфинити слейс” ХХК-д Дорноговь аймгийн Алтанширээ, Өргөн сумын нутаг дэвсгэрт “Алтанширээ” үйлдвэрлэл, технологийн паркийн үйл ажиллагаа эрхлэх, “Си Өү Эй Эл” ХХК-д Дорноговь аймгийн Хөвсгөл сумын нутаг дэвсгэрт “Гэрэлт говь” үйлдвэрлэл, технологийн паркийн үйл ажиллагаа эрхлэх тусгай зөвшөөрлийг тус тус 15 (арван таван) жилийн хугацаатайгаар олгосугай.

2. Энэ тогтоолын 1-д заасан тусгай зөвшөөрөл эзэмшигчидтэй холбогдох хуулийн дагуу гэрээ байгуулж, хэрэгжилтэд хяналт тавьж ажиллахыг Уул уурхай, хүнд үйлдвэрийн сайд Ж.Ганбаатарт даалгасугай.

МОНГОЛ УЛСЫН ЕРӨНХИЙ САЙД

Л.ОЮУН-ЭРДЭНЭ

УУЛ УУРХАЙ, ХҮНД
ҮЙЛДВЭРИЙН САЙД

Ж.ГАНБААТАР

МОНГОЛ УЛСЫН ЗАСГИЙН ГАЗРЫН
ТОГТООЛ

2024 оны 09 сарын 18 өдөр

Дугаар 85

Улаанбаатар хот

Албан татвар төлөх хугацааг сунгах тухай

Гаалийн тариф, гаалийн татварын тухай хуулийн 40.4-т заасныг үндэслэн Монгол Улсын Засгийн газраас ТОГТООХ нь:

1. Дорноговь аймгийн Хөвсгөл сумын нутаг дэвсгэрт баригдах “Гэрэлт говь” үйлдвэрлэл, технологийн паркийн төсөлд зориулан “Си Өү Эй Эл” ХХК-ийн дотоодын үйлдвэрлэлээс хангах боломжгүй импортоор оруулж ирэх барилгын материал, дэд бүтэц, тоног төхөөрөмжид ногдуулах гаалийн болон нэмэгдсэн өртгийн албан татварын төлөх хугацааг 4 жилийн хугацаагаар сунгахыг Сангийн сайд Б.Жавхлан дэс зөвшөөрсүгэй.

2. Албан татвар төлөх хугацааг сунгах арга хэмжээг холбогдох хууль тогтоомж, журмын дагуу зохион байгуулахыг Сангийн сайд Б.Жавхлан, Аж үйлдвэр, эрдэс баялгийн сайд Ц.Туваан нарт даалгасугай.

МОНГОЛ УЛСЫН ЕРӨНХИЙ САЙД

Л.ОЮУН-ЭРДЭНЭ

МОНГОЛ УЛСЫН ЗАСГИЙН ГАЗРЫН
ТОГТООЛ

САГИЙН САЙД

Б.ЖАВХЛАН

1

ТАТВАР ТӨЛӨХ ХУГАЦААГ СУНГАХ, ХЭСЭГЧЛЭН ТӨЛҮҮЛЭХ
ТУХАЙ ГУРВАН ТАЛТ ГЭРЭЭ

2024 оны 10 дугаар сарын 08 ны өдөр

№ 176/39/24

Улаанбаатар хот

Улсын бүртгэлийн 5261198 дугаартай “СИ ӨҮ ЭЙ ЭЛ” ХХК нь “Гэрэлт Говь” төслийг хэрэгжүүлж байгаа бөгөөд тус төслийг Аж үйлдвэр, эрдэс баялгийн яамнаас үйлдвэрлэл, технологийн парк гэж тодорхойлсон.

“Гэрэлт говь” үйлдвэрлэл, технологийн паркийн удирдлага, нэгжийн хувьд Төслийн нийт хөрөнгө оруулалтын хэмжээ нь Засгийн газрын 2023 оны 337 дугаар тогтоолоор баталсан журмын 3.1-д заасан 20 (хорин) тэрбум төгрөг болон түүнээс дээш буюу 464.4 (дөрвөн зуун жаран дөрөв арван дөрвөн) тэрбум төгрөг байхаар тооцсон.

Гаалийн тариф, гаалийн татварын тухай хуулийн 40 дүгээр зүйлийн 40.4 дахь хэсэг, Засгийн газрын 2023 оны 337 дугаар тогтоолын хавсралтаар баталсан 1 татвар төлөх хугацааг сунгах, хэсэгчлэн төлүүлэх, татвараас чөлөөлөх журам-ын 4.1.6 дахь заалт, Засгийн газрын 2024 оны 09 дүгээр сарын 18-ны өдрийн 85 дугаар тогтоолыг тус тус үндэслэн нэг талаас Монгол Улсын Засгийн газар, түүнийг төлөөлж Сангийн сайд Б.Жавхлан, Аж үйлдвэр, эрдэс баялгийн сайд Ц.Туваан, нөгөө талаас улсын бүртгэлийн 5261198 дугаартай “СИ ӨҮ ЭЙ ЭЛ” ХХК, түүнийг төлөөлж тус компанийн захирал Б.Балдорж (цаашид “татвар төлөгч” гэх) нар (цаашид хамтад нь “талууд”, дангаар нь “тал” гэх) татвар төлөх хугацааг сунгах тухай гурван талт гэрээ (цаашид “гэрээ” гэх)-г байгуулахаар харилцан тохиролцож;

Татвар төлөгчийн хэрэгжүүлж буй “Гэрэлт говь” үйлдвэрлэл технологийн паркийн төсөл (цаашид “төсөл” гэх)-д ашиглахаар импортоор оруулах барилгын материал, дэд бүтэц, тоног төхөөрөмж (цаашид “бараа” гэх)-ийн гаалийн болон нэмэгдсэн өртгийн албан татвар (цаашид “татвар” гэх)-ыг 4 жил хүртэл хугацаагаар сунгах, Гаалийн албан татвараас чөлөөлөх харилцааг зохицуулах зорилгоор энэхүү Гэрээг байгуулав.

Импортоор 2023-2026 онд
\$78.9 саяын үнэ бүхий 1915
нэр төрлийн бараа материал

Татвар төлөх хугацааг
сунгах, хэсэгчлэн төлүүлэх
тухай гурван талт гэрээгээр:

ГААЛЬ ₮13.3 ТЭРБУМ
(ЧӨЛӨӨЛӨХ)

НӨАТ ₮28.0 ТЭРБУМ
(2027-2030 ТӨЛНӨ)

АЖ ҮЙЛДВЭРИЙН САЛБАРЫН БОДЛОГЫН ДЭМЖЛЭГ

ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ТУХАЙ ХУУЛЬ

Хөрөнгө оруулалтын гэрээ
500 тэрбум төгрөгөөс дээш хөрөнгө оруулсан бол

Тогтворжуулах гэрчилгээ

- ❖ НӨАТ
- ❖ ААНОАТ
- ❖ Гаалийн албан татвар
- ❖ Нөөц ашигласны төлбөр

Ажлын байрны төлбөрөөс чөлөөлөх

- ❖ ГХО-тай аж нэгжийн хөрөнгө оруулагч гишүүн, удирдах бүрэлдэхүүний 3 хүртэлх төлөөлөгчийг ажлын байрны төлбөрөөс чөлөөлнө.

Виз, оршин суух зөвшөөрөл

- ❖ Хөрөнгө оруулагчдад олон удаагийн болон байнгын оршин суух зөвшөөрлийг олгоно.

ТӨР ХУВИЙН ХЭВШЛИЙН ТҮНШЛЭЛИЙН ТУХАЙ ХУУЛЬ

Төр хувийн хэвшилтэй 30 жил хүртэл урт хугацаанд түншилж, дэд бүтцийн төслүүдийг хэрэгжүүлнэ.

Хувийн хэвшлийн бизнесийн зах зээлийг тэлэх, урт хугацаанд тогтвортой үр ашигтай хамтран ажиллана.

Төрийн үйлчилгээний салбарт хувийн хэвшлийг татан оролцуулж, өрсөлдөөн бий болж, чанар хүртээмж дээшилнэ.

Төрийн зүгээс Засгийн газрын баталгаа, газар, татварын хөнгөлөлт, өмчийн ашиглах эрх зэрэг хуульд заасан дэмжлэгүүд үзүүлнэ.

АШИГТ МАЛТМАЛЫН ТУХАЙ ХУУЛЬ

- ❖ Ашигт малтмалын нөөц ашигласны төлбөр

ХУУЛЬ ЭРХ ЗҮЙН ХҮРЭЭНД ХИЙГДЭХ ШААРДЛАГАТАЙ АЖИЛ

- ▶ Хүнд үйлдвэрийн салбарын хууль эрх зүйн орчныг бүрдүүлэх (Хүнд үйлдвэрийн тухай анхдагч хуулийн төсөл, холбогдох бусад хуульд өөрчлөлт оруулах тухай хуулийн төслүүдийг боловсруулах);
- ▶ Паркийн удирдлага, нэгжийн үйл ажиллагаа, үйлдвэрлэлийн түүхий эд (коксжих нүүрс, төмрийн хүдэр зэрэг)-ийн нийлүүлэлтийн тогтвортой байдлыг хангахад чиглэсэн эрх зүйн орчныг бүрдүүлэх;
- ▶ Дотоодын боловсруулах үйлдвэрт шилжүүлсэн эрдсийн гаралтай түүхий эд, бүтээгдэхүүнд ашигт малтмалын нөөц ашигласны төлбөрийг давхардуулан ногдуулахгүй байх эрх зүйн орчныг бүрдүүлэх;
- ▶ Үйлдвэрлэл, технологийн паркийн дэд бүтцийн бүтээн байгуулалтын хөрөнгө оруулалтын санхүүжилтийн эх үүсвэр, арга хэлбэрийн талаарх эрх зүйн нарийвчилсан зохицуулалтыг журамлах.

МОНГОЛ УЛСЫН
ЗАСГИЙН ГАЗАР

АЖ ҮЙЛДВЭР,
ЭРДЭС БАЯЛГИЙН ЯАМ

АНХААРАЛ ХАНДУУЛСАНД БАЯРЛАЛАА

☎ +976 (51)-263506

✉ INFO@MIMR.GOV.MN

📍 ХАЯГ: МОНГОЛ УЛС, УЛААНБААТАР,
ЧИНГЭЛТЭЙ ДҮҮРЭГ,
НЭГДСЭН ҮНДЭСТНИЙ ГУДАМЖ 5/2,
ЗАСГИЙН ГАЗРЫН II БАЙР

🌐 WWW.MIMR.GOV.MN